

17-02-2016

Sagsnr.
2015-0180161

Dokumentnr.
2015-0180161-7

Sagsbehandler
Annelise Sørensen

Bilag 6: Bevaringsværdige bygninger og deres kvaliteter

Enghavevej 10-14 og Vesterbrogade 107 C, D og E

Der er vedhæftet et bilag med billeder af bygningerne.

Der er tale om ældre industribygninger fra 2. halvdel af 1800-tallet.

Bygningerne langs Enghavevej 10-14 har en SAVE værdi 3 (høj bevaringsværdi) og har baghuse og små gårde.

Vesterbrogade 107 C, D og E har en SAVE værdi på 4 (middel bevaringsværdi), og har en større baggård med en bygning, der rummer Rytmisk Center.

Bygningerne mod Enghavevej er klassicistiske byhuse, mens baghusene er typiske baggårdserhvervsbygninger.

Baggårdshusene viser blandt andet diversiteten inden for håndværkererhverv i slutningen af 1800-tallet, fra mindre snedkervirksomhed til stort værksted. Samtidig viser baggårdshusene også den udvikling, der skete inden for industrien i Danmark, som for alvor satte sit præg også på håndværket i København i sidste halvdel af 1800-tallet.

Værkstedsbaghuset bag Enghavevej 10 fra 1877 er et eksempel på den førindustrielle håndværkertradition.

Værkstedsbaghuset bag Vesterbrogade 107 E fra 1900 har haft en mere industrialiseret form for håndværk, med specialisering af arbejdsopgaverne.

Baggårdshuset bag Enghavevej 14 fra 1887 er en tidlig og mindre form for fabriksbygning, som repræsenterer den tidlige industrialisering i Danmark. Baghuset og den tilhørende kedelbygning med den høje skorsten er opført af listefabrikant F. Andersen. I kedelbygningen var en dampmaskine, der producerede energi til virksomheden i baghuset. Dette baghus med det tilhørende kedelhus og skorsten er formentlig det sidste af sin art, der findes i København.

De forskellige former for baggårdsværksteder og -fabrikker er desuden en del af de tidlige industribygninger, som blev placeret blandt beboelse, tit i baggårdene, hvorimod den industri, der blev bygget senere, oftest blev placeret afgrænset fra boligbebyggelse.

Bygningerne på ejendommene Enghavevej 4, 8-14 og Vesterbrogade 107 C, D og E er søgt fredet i foråret 2009, men Kulturarvsstyrelsen afslog den 2. juni 2009 at rejse fredningssag med følgende begrundelse:

**Center for
Byplanlægning**

Njalsgade 13, 5

Postboks 348
1505 København V

E-mail
anssor@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

”Begrundelsen herfor er, at bygningerne ikke indeholder de helt særlige arkitektoniske og arkitekturhistoriske kvaliteter, der kan begrunde en fredning. Kulturarvsstyrelsen finder dog, at bygningerne sammen med den anden lave bebyggelse på Enghavevej og forhusenes bagbygninger udgør et bemærkelsesværdigt kulturmiljø, med fortællingen om Vesterbros første udbygningsperiode med sammenblandingen af bolig og erhverv.”

Aktuel Bevaringsværdig Bebyggelse i Sundevedsgade-karreen (SAVE værdi 3)

Enghavevej 14, (3)
Privat bygherre

Enghavevej 12, (3)
Privat bygherre

Enghavevej 10, (3)
Kommunens ejendom

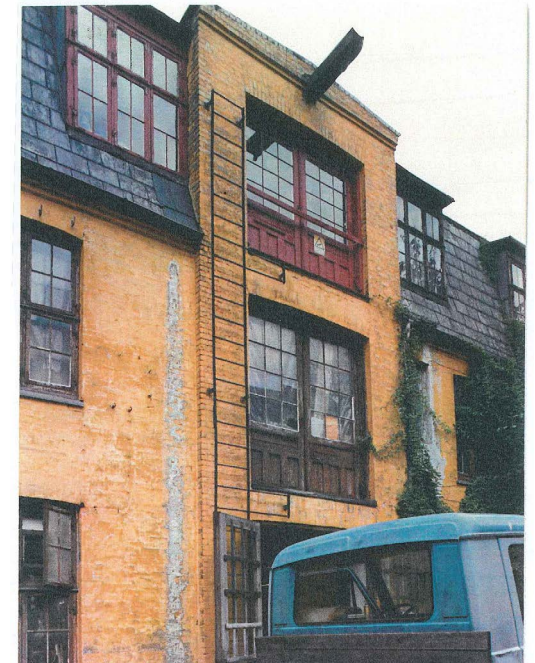
Enghavevej 10-14, (3)

Vesterbrogade 107 C, (4)
Privat bygherre

Hollænderhuset i gården, Enghavevej 16, (3)
Privat bygherre

Baghus ved Enghavevej 10, (3)
Kommunens ejendom